

Anti-overhead partij

Als ik nu een partij zou moeten oprichten, zou ik het wel weten. Ik zou een anti-overhead-partij oprichten, en als ik het een beetje slim aanpak, haal ik met gemak meer zetels binnen dan GroenLinks. Want mijn anti-overhead-partij belooft Mirjam en Maarten dat zij bevrijd worden van de leemlaag van beleidsmakers, controllers, communicatiedeskundigen, stafmedewerkers, managementteamleden en ambtenaren die al vergaderend, cijfers verzamelend en beleid producerend hun het plezier in het werk heeft ontnomen.

Een halve eeuw terug was één op de acht functies ondersteunend. Alle andere werkzaamheden waren uitvoerend. Eind twintigste eeuw is deze verhouding tussen beleidsmensen en uitvoerende professionals één op drie. En sindsdien is het er niet beter op geworden.

Anders gezegd: de explosieve toename van dienstverlenende arbeid sinds de jaren zeventig heeft relatief gezien maar beperkt geleid tot een groei van praktische dienst- en zorgverlenende werkzaamheden. Een groot deel van de groei is gaan zitten in de toename van kantoorwerk, overheidsapparaten, de ondersteunende diensten, in ambtelijke apparaten, kortom: de overhead.

Als je alles (inclusief ambtelijke apparaten) meetelt, hebben we het inmiddels zo georganiseerd dat voor elke uitvoerende leerkracht, maatschappelijk werker, huismeester, politieagent of huisarts ten minste een halve formatieplaats nodig is om... ja, om wat eigenlijk?

Dat is krankzinnig, want deze loodzware overhead is vooral bezig met wat je complexiteitsinflatie zou kunnen noemen. Veel voor de hand liggende oplossingen worden in deze leemlaag omgevormd tot een ingewikkeld probleem waar al vergaderend steeds meer haken en ogen aan worden toegevoegd. Zo is onze verzorgingsstaat gedeformeerd tot een risicomijdende verantwoordingsbureaucratie.

Maar nu er fors gesneden moet worden is dit het moment om de aanval op dit overhead-monster frontaal in te zetten. Want het is echt van de gekke dat van elke euro huur die een corporatie int, meer dan 40 cent nodig is om het eigen apparaat in stand te houden. Waarom slagen vernieuwende en effectief werkende zorginitiatieven als de Buurtzorg en de Opvoedpoli er wel in om hun overhead dik onder de tien procent te houden, terwijl dat elders in de zorg meer dan het dubbele is? En waarom verdwijnen er nu in het welzijnswerk vele tienduizenden uitvoerende krachten, terwijl de lokale overheden uiterst omzichtig met hun brave ambtenaren omspringen?

Kom op jongens: het mes erin!!!!

Tegenover het rechtse verhaal van 'overhead minder, burgers meer', zou links moeten zeggen: 'overhead minder, uitvoering meer'. Dat zou ook veel interessantere debatten opleveren. Helaas, het zal er niet van komen. Ik heb wel zo'n vermoeden waarom. Want de leemlaag, dat zijn we zelf. Het wemelt er van de progressieve en weldenkende mensen die de

wereld op papier proberen te controleren en elk risico willen uitsluiten. Als links de leemlaag opruimt, snijdt ze dus in eigen vlees.

En als ze het zelf niet doet, dan moeten anderen het maar doen.

Mijn anti-overhead-partij dus.

Jos van der Lans

www.josvdlans.nl